

Laajennus. Deekax Airin toimitusjohtaja Jyrki Putila esittelee uusia, laajennettuja tuotantotiloja. Yritys tekee yhteistyötä useiden tahojen, muun muassa Franken kanssa. Myös uusia tuotteita ja parannuksia kehitetään jatkuvalla virralla.

teksti ja kuvat HEIKKI HEIKKONEN

Uutta pöhinää ilmassa LEPPÄVIRRALLA

Karjalan ja Savon välimaastossa sijaitseva Leppävirta toimii kotipesänä yllättävän monelle talotekniikka-alan valmistajalle. Myös Deekax Air Oy:n juuret istuvat tukevasti maakunnan savessa.

Ilmanvaihtoalan valmistajien kulta-ajat ovat takanapäin ja etenkin pientalomarkkinoilla on viime vuosina ollut ennätysmäisen hiljaista. Tämä ei kuitenkaan ole masentanut toimijoita, vaan uutta kasvua haetaan sekä tuotesortimenttia uudistamalla että laajentamalla.

Deekax Air Oy toimii hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka haasteisiin on vastattava. Taantumaa pelkäämättä yritys on laajentanut toimitilojaan ja uskoo uusille tuotteille löytyvän käyttöä – jopa kilpailijoiden tarpeisiin. Vajaan puolen miljoonan euron investoinnit tiloihin ja tuotantoon palvelevat lähivuosien kasvutarpeita vallan hyvin.

Deekax Airin liikevaihto viime edellisellä tilikaudella oli 1,6 miljoonaa euroa, ja viime syksy oli selvästi hiljaisempi kuin syksy 2014, mutta keväälle odotetaan jälleen vilkastuvaa. Heti tammikuussa pistetään Leppävirralla koneet täyteen vauhtiin, kaikkien noin kymmenen työntekijän voimin.

”Kun ajat ovat huonommat, pitää tehdä muutoksia. Meillä oli myös selkeä tarve sekä odotusarvoja tuotannolle, jolla tähtäämme liikevaihdon kasvuun. Nyt valmistuneet tilat riittävät ainakin seuraavien viiden vuoden kasvutarpeisiin”, Deekax Airin hallituksen puheenjohtaja **Kjell Söderholm** kertoo.

Söderholm on osakkaana ilmastointi- ja peltiseppäalalla Pohjanmaalla toimivassa yrityksessä. Yrityksellä on tällä hetkellä noin 18 työntekijää.

”Tulimme alkujaan sijoittajaksi Deekax Airiin toisen yrityksen kanssa, kun sain vinkin kollegalta. Toimimme itsekin ilmastointialalla ja tässä haemme synergiaetuja omaan toimintaamme niin tuotekehityksessä kuin testauksessakin”, Söderholm kertoo.

Sitoutuneesti. ”Deekax Air on käsittääkseni kaikkein suomalaisin ilmanvaihtokonevalmistaja. Niin tuotanto, suunnittelu kuin omistuskin ovat kotimaisia. Komponenteista ainoastaan puhaltimet tulevat ulkomailta, koska niitä ei kukaan valmista Suomessa”, hallituksen puheenjohtaja Kjell Söderholm toteaa.

Design ratkaisee. Myyntipäällikkö Petteri Moilanen esittelee uutta liesituuletinmallistoa. Kaarevalla lasikuvulla voi olla ratkaiseva merkitys laitevalinnassa, vaikka tekniikankin on toimittava.

Omistamista jo toisessa polvessa

”Toimintamme lähti varsinaisesti käyntiin, kun LP-Metalli aloitti LVI-laitteiden tekemisen vuonna 1984. Sittemmin pääasiassa kaukolämpöön keskittynyt osa erotettiin silloisten omistajien toimesta vuonna 1986 omaksi yritykseksi LPM Groupiksi – jonka myöhemmin osti Danfoss – ja ilmanvaihtolaitteiden valmistus keskitettiin Deekax Airiin”, toimitusjohtaja **Jyrki Putila** kuvailee yrityksen alkutaivalta.

Samana vuonna Deekax Air vaihtoi vielä omistajaa, kun nykyisen toimitusjohtajan isä **Tapio Putila** osti yrityksen. Tällä omistuspohjalla, perheenjäsenet ja ulkopuoliset sijoittajat mukaan lukien, on siitä lähtien jatkettu.

Tuotannossa Leppävirralla on niin ilmanvaihtokoneita, liesikupuja kuin huippuimureitakin. Pääosan tuotannosta muodostavat ilmanvaihtokoneet, ja niiden mallistoa onkin viime vuosina uudistettu kiivaaseen tahtiin.

Kaikkea ei tehdä itse, vaan esimerkiksi metallikotelot ovat paikallista alihankintaa. Omissa tuotantotiloissa tapahtuu lähinnä kokoonpano. Yhteistyö paikallisten metallialan yritysten kanssa on jatkunut 1980-luvulta lähtien eikä siinä ole nähty tarvetta muutoksiin.

”Viimeisen viiden vuoden aikana olemme tuottaneet kymmenen uutta mallia, ja uusia pukkaa edelleen tuotantoon. Kuluvana vuonna tavoitteenamme on julkistaa kolme uutta ilmanvaihtokonetta eri kokoluokkiin, osin myös ekosuunnitteluasetuksen vaatimusten täyttämiseksi”, Putila kertoo.

Uudistus on vaatinut paljon tuotekehitykseltä. Mutta pienikään yritys ei voi jäädä roikkumaan vanhojen koneiden varaan, ja uusien tilojen myötä on yrityksellä aiempaa parempi valmius tuotevalikoiman laajentamiseen.

Keväällä Deekax Air lanseeraa myös uuden liesikuvun. Sen erikoisuus on uudenlainen toiminnan ohjaus. Laite on kytkettävissä myös muiden valmistajien ilmanvaihtokoneisiin. Myyntipäällikkö **Petteri Moilanen** kertoo, että viime vuonna julkistettiin myös ensimmäinen ulosvedettävä liesituuletin malli.

”Uusilla malleilla herätetään kysyntää. Vaikka perinteiset mallit ajavat hyvin asiansa, aina joku haluaa myös designia. Nyt sellaista on tulossa liesituulettimiin kaarevalla lasilipalla ja rosterikuorilla sekä elektronisella ohjauksella. Emme halua matkia muita, joten hiukan täytyy löytyä eroavaisuutta”, Moilanen korostaa.

Deekax Airin asiakaskunta jakautuu pääasiassa kolmeen ryhmään: tukkureihin, urakoitsijoihin ja rakennusliikkeisiin. Putilan mukaan kaikkien kanssa pitää olla tekemisissä.

”Joskus rakennusliike hankkii laitteet itse, joskus ne sisällytetään urakkaan. Tällöin vakuuskysymykset voivat kuitenkin aiheuttaa ongelmia, kun maksut tuppaavat venymään pitkäksikin ajaksi. Kuka rahoittaa ison kohteen hankinnat, jos maksu tapahtuukin vasta luovutusvaiheessa?”, muistuttaa Putila yrittämisen riskeistä.

Uudet asetukset hämmentävät

Viranomaisten suuntaan tulee yritykseltä noottia. Uusi ekosuunnitteluasetus on laadittu varsin epäselvästi. Sisältö ja tulkinta ovat epäselviä, ja samaa sanovat muutkin laitevalmistajat.

”Emme saa yksiselitteisiä ja varmoja vastauksia siihen, mitä laitteissa saa olla, mitä

Uutta ja isompaa. Tuotevalikoima kasvaa, mutta teho eivät enää merkittävästi kasva. Putilan mukaan puolenkuution tehossa aletaan olla maksimissa. Liitännäisinä ovat kaukovalvonta, ja hiilidioksidi- sekä vesihöyryanturit.

niissä ei saa enää olla, ja mikä kelpaa ja hyväksytään työmaalle asetuksen voimaantulon jälkeen. Näihin on jätetty liikaa tulkinnanvaraisuutta", kritisoi Putila.

Esimerkiksi Putila nostaa laiteohjauksen. Toki on parempi, jos se on täysin automaattinen, mutta tällöin myös kustannukset nousevat, koska silloin joudutaan lisäämään anturointia. Nytkin riittää vain napinpainallus, jos ilmanvaihtoa halutaan tehostaa vaikka ruuanlaiton ajaksi.

"Siirtymäaika on nolla, mutta vieläkään emme ole saaneet selviä ohjeita. Valmista olisi kuitenkin pitänyt olla jo vuodenvaihteessa ja uusien tuotteiden vaatimuksia vastaavia. Tämä murhe on alan yhteinen asia", Putila huomauttaa.

Vielä on muun muassa auki se, pitäisikö anturoinnin olla vakiovaruste vai riittääkö, että se on lisävaruste.

"Ehkä teemme mallin myös päivitysvaihtoehdolla."

Automaattinen ilmanvaihdon ohjaus ei ole niin helppoa, kuin voisi olettaa. Anturit täytyy myös sijoittaa oikeaan paikkaan. Kerrostaloissa sijoittelu on helpompaa, koska etäisyydet ovat lyhyet antureilta koneille, ja jos on kyse kosteuden mukaan säätyvästä ohjauksesta, kaikki ymmärtävät, että anturi sijoitetaan pesutiloihin.

Tarjouskyselyissä Putilan mukaan jo välillä kysellään myös automaation perään, mutta usein se putoaa lopulta pois. Sinänsä ilmanvaihdon automatisointi ja kaukovalvonta eivät tule välttämättä kovin kalliiksi, mutta koko talon automatisointi onkin jo toinen juttu. Viimeistään rakennusliike karsii sen pois, jos pystyy niin tekemään.

Söderholm huomauttaa, että monia asia muuttuu, jos samaan kohteeseen asennetaan 50 konetta. Silloin niiden keskitetty valvonta ja automatisointi olisi hyvä asia. Etäohjauksessa nähdään, ovatko koneet toiminnassa häiriöttä ja sulakkeet päällä. Ääritapauksessa etenkin vuokrataloissa on joskus koko laite vaivihkaa myyty asunnosta pois.

Putila toteaa, että laitteiden toimivuus ja huollon helppous ovat tärkeitä ominaisuuksia energiansäästön ohessa. Sen vuoksi LVI-urakoitsijakin valitsee mielellään saman valmistajan kuvun ja laitteen kohteeseensa.

"Nämä kilpailutetaan aika pitkälle yhtenä pakettina. Ennen oli helpompaa pilkkoa laitetoimituksetkin pienempiin osiin, ja joskus käytäntö oli hyvinkin kirjavaa", Putila kertoo.

Viimeisenä asiana miehet mainitsevat kuin yhdestä suusta rakennusvalvontojen sekavan ja vaihtelevan suhtautumisen seinäpuhallukseen. Se olisi erittäin hyvä ratkaisu etenkin saneerauskohteisiin.

Nyt ilmanvaihtosaneeraus jää helposti tekemättä, kun monesti paras vaihtoehto ei kelpaa rakennusvalvonnalle. Pelkona on, että tarpeellinenkin hanke siirtyy tehtäväksi vuosikymmenten päähän vasta seuraavan putkiremontin yhteyteen. ■